

Sprawa C-919/19**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

16 grudnia 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Słowacja)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

22 października 2019 r.

Wnioskodawczyni:

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

Druga strona postępowania:

X.Y.

Najvyšší súd (sąd najwyższy)
[...]

Republiki Słowackiej**POSTANOWIENIE**

Najvyšší súd Slovenskej republiky (sąd najwyższy Republiki Słowackiej) [...] [skład izby] w sprawie karnej przeciwko skazanemu **X.Y.** [...] za szczególnie ciężkie przestępstwo rozboju w rozumieniu § 173 ust. 1 i ust. 2 lit. b) kodeksu karnego Republiki Czeskiej na niejawnym posiedzeniu przeprowadzonym w dniu 22 października 2019 r. w Bratysławie

postanowił:

Zgodnie z § 318 ust. 1 per analogiam w związku z § 244 ust. 4 [Trestný poriadok] (kodeksu postępowania karnego) **zawiesić postępowanie** w sprawie uznania i wykonania wyroku wydanego przez Krajský soud v Plzni (sąd okręgowy w Pilźnie, Czechy) w dniu 18 lipca 2017 r. [...] [nr sprawy], w związku z wyrokiem wydanym przez Vrchní soud v Praze (sąd apelacyjny w Pradze,

Czechy) w dniu 20 września 2017 r. [...] [nr sprawy], którymi X.Y. został skazany za szczególnie ciężkie przestępstwo rozboju w rozumieniu § 173 ust. 1 i ust. 2 lit. b) kodeksu karnego Republiki Czeskiej na karę pozbawienia wolności w wymiarze ośmiu lat z zarządzeniem jej wykonania w strzeżonym zakładzie karnym, **i do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej skierować wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym** w przedmiocie wykładni art. 4 ust. 1 lit. a) i ust. 2 oraz art. 9 ust. 1 lit. b) decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.U. UE L 327, z 5.12.2008) w brzmieniu decyzji ramowej Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. [Dz.U. UE L 81, z 27.3.2009 (zwanej dalej „decyzją ramową”)].

Uzasadnienie

(1) Krajský súd v Košiciach (sąd okręgowy w Koszycach, Słowacja, zwany dalej „sądem okręgowym”) wyrokiem z dnia 17 maja 2018 r. [...] [nr sprawy], na podstawie § 15 ust. 1 i § 17 ust. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii [**Or. 2**] a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení účinnom do 31. decembra 2019 (ustawy nr 549/2011 o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń skazujących na karę pozbawienia wolności w Unii Europejskiej i o zmianie ustawy nr 221/2006 o wykonaniu kary pozbawienia wolności, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2019 r., zwanej dalej „ustawą nr 549/2011”) postanowił o uznaniu i wykonaniu wyroku wydanego przez Krajský soud v Plzni (sąd okręgowy w Pilźnie, Czechy) z dnia 18 lipca 2017 r. [...] [nr sprawy] w związku z wyrokiem wydanym przez Vrchní soud v Praze (sąd apelacyjny w Pradze, Czechy) w dniu 20 października 2017 r. [...] [nr sprawy], którymi X.Y. został skazany za szczególnie ciężkie przestępstwo rozboju w rozumieniu § 173 ust. 1 i ust. 2 lit. b) kodeksu karnego Republiki Czeskiej na karę pozbawienia wolności w wymiarze ośmiu lat z zarządzeniem jej wykonania w strzeżonym zakładzie karnym. Jednocześnie, zgodnie z art. 48 ust. 4 [Trestný zákon] (kodeksu karnego), skierował skazanego do odbycia kary w zakładzie karnym o średnim stopniu zabezpieczenia.

(2) Skazany X.Y. wniósł od tego wyroku w terminie apelację, w uzasadnieniu której wskazał zasadniczo, że cała jego rodzina (małżonka, dwie córki, zięć i wnuk) mieszka i pracuje w Pilźnie, i co miesiąc jej członkowie odwiedzają go podczas odbywania kary pozbawienia wolności. Z synem i bratem przyrodnim, którzy mieszkają na terytorium Republiki Słowackiej, nie ma żadnego kontaktu, ponieważ są z nim skonfliktowani. Jednocześnie podkreślił, że jego rodzice już nie żyją, a zatem na Słowacji nie ma żadnych więzi rodzinnych ani innych bliskich osób. Utrzymuje on również, że przenosząc się na Słowację utraciłby kontakt z rodziną, która nie ma dokąd wrócić na Słowację, natomiast w Republice Czeskiej (jego rodzina) ma dach nad głową i pracę. Z tych względów skazany

X.Y. wnosi o wykonanie kary pozbawienia wolności w Republice Czeskiej, załączając do apelacji kopię umowy najmu mieszkania w Pilźnie.

(3) Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2018 r. [...] [nr sprawy] Najvyšší súd Slovenskej republiky (sąd najwyższy Republiki Słowackiej) (zwany dalej „sądem najwyższym”) zawiesił to postępowanie w sprawie uznania i wykonania na podstawie § 318 ust. 1 per analogiam w związku z § 244 ust. 4 [Trestný poriadok] (kodeksu postępowania karnego) do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w sprawie jego wcześniejszego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożonego w podobnej pod względem stanu faktycznego sprawie prowadzonej pod sygnaturą 2 Urto 1/2018; w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości sprawa C-495/18.

(4) Ze względu na to, że w sprawie rozpoznawanej przed sądem najwyższym o sygnaturze 2 Urto 1/2018 Krajský soud v Ústí nad Labem (sąd okręgowy w Uściu nad Łabą, Czechy) cofnął zaświadczenie wydane na podstawie art. 4 decyzji ramowej, a w konsekwencji postanowieniem z dnia 1 października 2019 r. Trybunał umorzył postępowanie z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie C-495/18, sąd najwyższy w tej sprawie postanowieniem z dnia 22 października 2019 r., sygnatura 2 Urto 5/2018, na podstawie § 318 ust. 2 [Trestný poriadok] (kodeksu postępowania karnego) per analogiam orzekł o podjęciu zawieszono postępowania. Niemniej jednocześnie doszedł do wniosku, że w niniejszej sprawie konieczne jest wystąpienie do Trybunału z nowym wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym z podanych poniżej względów. **[Or. 3.]**

(5) W dniu 12 lutego 2018 r. do sądu okręgowego wpłynęło zaświadczenie wydane przez Krajský soud v Plzni (sąd okręgowy w Pilźnie, Czechy) wydane na podstawie art. 4 decyzji ramowej ze wskazanymi wyżej [w pkt (1)] wyrokami, którymi na podstawie § 173 ust. 1 i ust. 2 lit. b) kodeksu karnego Republiki Czeskiej X.Y. został skazany na karę pozbawienia wolności w wymiarze ośmiu lat z zarządzeniem jej wykonania w strzeżonym zakładzie karnym. Zgodnie z częścią g) tego zaświadczenia wyroki i zaświadczenie zostały przesłane Republice Słowackiej jako państwu wykonującemu, gdyż organ wydający doszedł do przekonania, że wykonanie nałożonej kary w państwie wykonującym spełni cel, jakim jest ułatwienie resocjalizacji skazanego, bowiem państwo wykonujące jest państwem, którego skazany jest obywatelem i w którym mieszka. Ponadto z zaświadczenia [część d) pkt 4 i część l)] wynika, że skazany przybył do Republiki Czeskiej wraz z żoną pięć miesięcy przed popełnieniem przestępstwa, krótko pracował w spółce X. w Pilźnie, jednakże jego stosunek pracy uległ rozwiązaniu, a w chwili popełnienia przestępstwa był bezrobotny. W Republice Czeskiej początkowo przebywał w hotelu robotniczym, a następnie przez krótki okres z rodziną w wynajętym mieszkaniu. Według Krajský soud v Plzni (sądu okręgowego w Pilźnie, Czechy) resocjalizacja skazanego będzie dla niego łatwiej osiągalna na Słowacji, ponieważ jest obywatelem słowackim, na Słowacji spędził całe swoje życie i tam również jest zameldowany w miejscu zamieszkania na pobyt stały. W Republice Czeskiej, według Krajský soud v Plzni (sądu

okręgowego w Pilźnie, Czechy), nie ma zwykłego miejsca zamieszkania, ponieważ przed popełnieniem przestępstwa zamieszkiwał na jej terytorium przez bardzo krótki okres, podczas którego nie stworzył żadnych więzi zawodowych, kulturalnych lub społecznych, nie wykorzystał możliwości pobytu w Republice Czeskiej do pełnowartościowego zintegrowania się ze społeczeństwem i stworzenia sobie tam takiego zaplecza, które można byłoby uznać za miejsce zwykłego pobytu, gdzie mógłby żyć z rodziną. Przeciwnie, wykorzystał pobyt w Republice Czeskiej do popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w bardzo krótkim czasie po przybyciu. Według Krajský soud v Plzni (sądu okręgowego w Pilźnie, Czechy) okoliczność, że na terytorium Republiki Czeskiej przebywają dzieci skazanego, które są też obywatelami Republiki Słowackiej, i w dowolnym czasie mogą powrócić na jej terytorium, również nie ma wpływu na powstanie przeszkody w postaci „zwykłego pobytu” skazanego na terytorium Republiki Czeskiej, uniemożliwiającej jego przekazanie.

(6) Skazany X.Y. w swoim stanowisku dotyczącym przekazania wskazał, że na Słowacji ma jedynie przyrodniego brata, z którym nie ma kontaktu, po zwolnieniu pozostanie w Republice Czeskiej pod konkretnym adresem w Pilźnie, gdzie ma pobyt czasowy i gdzie posiada dzieci i wnuki, które nie mogłyby go odwiedzać i straciłyby z nimi kontakt.

(7) Na podstawie rejestru obywateli Republiki Słowackiej skazany X.Y., [...] jest obywatelem Republiki Słowackiej, a od dnia 4 sierpnia 1998 r. jest zameldowany na pobyt stały [Or. 4] w gminie Mníšek Nad Hnilcom [...], powiat Gelnica. Ze sprawozdania Obvodné oddelenie Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi (okręgowego wydziału służb policji w Nowej Wsi Spiskiej, Słowacja) z dnia 5 marca 2018 r. wynika, że wnoszący apelację w ogóle nie pojawia się w powyższej gminie, z nikim nie ma kontaktu, a od około pięciu lat znajduje się z rodziną we Francji. Zgodnie ze sprawozdaniem wójta gminy Mníšek nad Hnilcom skazany X.Y. jest w tej gminie zameldowany na pobyt stały [...] [adres], pod tym adresem przebywa jednak jedynie syn [...] mieszkający ze swoją babką X.Y., według której jej córka X. (małżonka wnoszącego apelację) wraz z dwiema córkami prawdopodobnie przebywa w Republice Czeskiej, przy czym nie utrzymują ze sobą kontaktu. Obecnie skazany X.Y. odbywa karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym w Pilźnie [...] [adres zakładu karnego], Republika Czeska.

(8) Zgodnie z § 4 ust. 1 lit. a) ustawy nr 549/2011 możliwe jest uznanie i wykonanie orzeczenia w Republice Słowackiej, jeżeli czyn, w związku z którym zostało wydane orzeczenie, stanowi przestępstwo także na podstawie porządku prawnego Republiki Słowackiej, o ile ust. 2 i 3 nie stanowią inaczej, i jeżeli skazany jest obywatelem słowackim i jego miejsce zwykłego pobytu znajduje się na terytorium Republiki Słowackiej lub ma na tym terytorium możliwe do wykazania więzi rodzinne, społeczne lub zawodowe, które mogą ułatwić jego resocjalizację w trakcie wykonywania sankcji karnej pozbawienia wolności na terytorium Republiki Słowackiej.

(9) Z powyższego wynika, że uznanie i wykonanie decyzji państwa wydającego jest zgodnie z przepisami słowackimi uwarunkowane tym, że skazany, który jest obywatelem Republiki Słowackiej, ma na jej terytorium (i) albo zwykły pobyt, (ii) albo możliwe do wykazania więzi rodzinne, społeczne lub zawodowe, które mogą ułatwić jego resocjalizację w trakcie wykonywania sankcji karnej pozbawienia wolności na terytorium Republiki Słowackiej.

(10) Zgodnie z § 3 lit. g) ustawy nr 549/2011 do celów tej ustawy zwykły pobyt oznacza pobyt stały lub czasowy.

(11) Zgodnie z § 2 ust. 2 [zákon] č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky, z późniejszymi zmianami (ustawy nr 253/1998 o zgłaszaniu pobytu obywateli Republiki Słowackiej i o ewidencji obywateli Republiki Słowackiej, zwanej dalej „ustawą o zgłaszaniu pobytu”), za pobyt do celów ewidencji pobytu obywateli uważa się pobyt stały i czasowy.

(12) Zgodnie z § 3 ust. 1–3 i ust. 7 zdanie pierwsze przed średnikiem ustawy o zgłaszaniu pobytu, pobytem stałym jest pobyt obywatela z reguły w miejscu jego stałego zamieszkania na terytorium Republiki Słowackiej. Obywatel ma w tym samym czasie tylko jeden pobyt stały. Pobyt stały obywatel ma [Or. 5] tylko w budynku lub jego części, która jest oznaczona numerem rejestrowym albo numerem rejestrowym i adresowym i jest przeznaczona do celów zamieszkania, zakwaterowania lub indywidualnej rekreacji, o ile ustawa ta nie stanowi inaczej. Za część budynku uważa się też mieszkanie. Zgłoszenie obywatela na pobyt stały nie uzasadnia żadnego prawa wobec budynku, o którym mowa w ust. 2, ani wobec jego właściciela i ma charakter ewidencyjny. Każdy obywatel powinien zgłosić pobyt stały, jeżeli nie przebywa na stałe za granicą.

(13) Zgodnie z § 6 ust. 1 ustawy o zgłaszaniu pobytu obywatel, który przygotowuje się do wyjazdu za granicę z celem zamieszkania za granicą na stałe, jest zobowiązany przed wyjazdem zgłosić zakończenie stałego pobytu biuru meldunkowemu, które prowadzi rejestr danych o jego stałym pobycie; w zgłoszeniu podaje państwo i miejsce pobytu, dokąd zamierza wyjechać oraz dzień rozpoczęcia pobytu za granicą, który jest też dniem zakończenia stałego pobytu. Zgodnie z ust. 3 tego przepisu obywatel, który ma pobyt za granicą i który podczas tego pobytu zdecyduje się zakończyć stały pobyt na terytorium Republiki Słowackiej, może zgłosić jego zakończenie za pośrednictwem urzędu przedstawicielskiego Republiki Słowackiej lub za pośrednictwem upoważnionego przedstawiciela w Republice Słowackiej. Urząd przedstawicielski Republiki Słowackiej lub upoważniony przedstawiciel doręczy biuru meldunkowemu pobytu, które rejestruje dane o stałym pobycie obywatela, formularz wymeldowania z uwierzytelnionym podpisem obywatela, w którym podane będą państwo i miejsce aktualnego pobytu zagranicą. Dniem zakończenia stałego pobytu jest dzień doręczenia wspomnianego dokumentu biuru meldunkowemu.

(14) Zgodnie z § 8 ust. 1 ustawy o zgłaszaniu pobytu pobytem czasowym jest pobyt obywatela poza miejscem stałego pobytu, gdzie obywatel tymczasowo przebywa, jeżeli ma trwać więcej niż 90 dni; pobytem czasowym jest też pobyt obywatela mieszkającego na stałe za granicą, który ma trwać na terytorium Republiki Słowackiej więcej niż 90 dni.

(15) Zgodnie z § 9 ustawy o zgłaszaniu pobytu obywatel, który ma stały pobyt na terytorium Republiki Słowackiej, i który przygotowuje się do wyjazdu za granicę na okres dłuższy niż 90 dni, ma prawo zgłosić to biuru meldunkowemu w miejscu pobytu stałego lub czasowego; w zgłoszeniu podaje państwo i miejsce pobytu oraz przewidywany okres pobytu.

(16) Z przytoczonych przepisów ustawowych wynika, że stały lub czasowy pobyt obywatela Republiki Słowackiej na jej terytorium, które do celów ustawy nr 549/2011 są zwykłym pobytem, mają jedynie charakter ewidencyjny (§ 2 ust. 2, § 3 ust. 3 ustawy o zgłaszaniu pobytu) a ich istnienie nie jest warunkowane tym, by obywatel faktycznie przebywał w ich miejscu, a więc by był z nimi związany więzami rodzinnymi, społecznymi, zawodowymi lub innymi. W wypadku stałego pobytu ustawa nakłada wprawdzie na każdego obywatela, który nie przebywa na stałe **[Or. 6]** za granicą, obowiązek jego zgłoszenia (§ 3 ust. 7 zdanie przed średnikiem ustawy o zgłaszaniu pobytu) i również obowiązek zgłoszenia jego zakończenia, jeżeli przygotowuje się do wyjazdu za granicę z celem stałego zamieszkania tam (§ 6 ust. 1 ustawy o zgłaszaniu pobytu), ale za niedopełnienie tych obowiązków nie ustanawia żadnej kary.

(17) Zgodnie z § 4 ust. 1 lit. a) ustawy nr 549/2011 decyzję państwa wydającego o nałożeniu sankcji karnej pozbawienia wolności (przy spełnieniu przesłanki podwójnej karalności, o ile ustawa nie stanowi inaczej) można zatem uznać i wykonać również wtedy, gdy skazany obywatel Republiki Słowackiej faktycznie w niej nie zamieszkuje (ale zamieszkuje w państwie wydającym), ma jednak na jej terytorium zameldowanie na pobyt stały lub czasowy. Paradoksalnie również w sytuacji, gdy obywatel Republiki Słowackiej mieszkający na stałe za granicą ma na jej terytorium jedynie zameldowanie na pobyt czasowy. Przesłanka istnienia możliwych do wykazania więzów rodzinnych, społecznych lub zawodowych, które mogą przyczynić się do ułatwienia resocjalizacji skazanego, jest więc ustanowiona alternatywnie i według przepisów słowackich musi być spełniona tylko wtedy, gdy obywatel Republiki Słowackiej nie ma na jej terytorium zwykłego, to jest stałego lub czasowego, pobytu.

(18) Zarzuty wnoszącego apelację, których podstawą jest to, że nie mieszka na terytorium Republiki Słowackiej, a więzy rodzinne, względnie społeczne, które mogłyby się przyczynić do ułatwienia jego resocjalizacji, ma właśnie w państwie wydającym, wydają się na pierwszy rzut oka bezzasadne.

(19) Z drugiej strony nie można pominąć tego, że ustawą nr 549/2011 do porządku prawnego Republiki Słowackiej transponowano decyzję ramową. Obowiązuje przy tym zasada, że prawo Unii należy interpretować w ten sposób, iż

sąd krajowy powinien uwzględnić wszystkie przepisy prawa krajowego i interpretować w możliwie największym stopniu zgodnie z decyzją ramową, tak aby osiągnąć zamierzony w niej cel i zagwarantować jej pełną skuteczność (zob. np. wyroki Trybunału: z dnia 5 września 2012 r., Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517; z dnia 8 listopada 2016 r., Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835).

(20) Zgodnie z motywem 9 decyzji ramowej wykonanie kary w państwie wykonującym powinno zwiększać szansę na resocjalizację osoby skazanej. Chcąc się upewnić, że wykonanie kary przez państwo wykonujące ułatwi resocjalizację osoby skazanej, właściwy organ państwa wydającego powinien uwzględnić takie czynniki, jak na przykład więzi osoby skazanej z państwem wykonującym oraz to, czy traktuje ona to państwo jako miejsce, z którym łączą ją więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne, gospodarcze lub innego rodzaju. **[Or. 7.]**

(21) Zgodnie z motywem 15 decyzji ramowej powinna ona być stosowana zgodnie z przyznaniem w art. 18 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską prawem obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

(22) Zgodnie z motywem 17 decyzji ramowej ilekroć w tej decyzji jest mowa o państwie, w którym osoba skazana „mieszka”, oznacza to miejsce, z którym osoba ta jest związana poprzez zwykłe miejsce pobytu i poprzez takie elementy, jak rodzina oraz więzi społeczne i zawodowe.

(23) Zgodnie z art. 3 ust. 1 decyzji ramowej jej celem jest określenie zasad, zgodnie z którymi państwo członkowskie, aby ułatwić resocjalizację osoby skazanej, uznaje wyrok i wykonuje karę.

(24) Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) decyzji ramowej w sytuacji gdy osoba skazana przebywa w państwie wydającym lub państwie wykonującym i pod warunkiem że osoba ta wyraziła zgodę, jeśli jest to wymagane zgodnie z art. 6, wyrok wraz z zaświadczeniem, którego standardowy formularz określono w załączniku I, może być przekazany do państwa członkowskiego, którego osoba skazana jest obywatelem i w którym mieszka.

(25) Zgodnie z art. 4 ust. 2, ust. 3 zdanie pierwsze i ust. 4 decyzji ramowej przekazanie wyroku i zaświadczenia może nastąpić, jeżeli właściwy organ państwa wydającego – w odpowiednich przypadkach po konsultacjach między właściwymi organami państwa wydającego i państwa wykonującego – uzyskał pewność, że wykonanie kary przez państwo wykonujące będzie miało na celu ułatwienie resocjalizacji osoby skazanej. Przed przekazaniem wyroku i zaświadczenia właściwy organ państwa wydającego może za pomocą wszelkich odpowiednich środków przeprowadzić konsultacje z właściwym organem państwa wykonującego. Podczas takich konsultacji właściwy organ państwa wykonującego może przedstawić właściwemu organowi państwa wydającego uzasadnioną opinię, stwierdzając, że wykonanie kary w państwie wykonującym nie ułatwiłoby ani resocjalizacji osoby skazanej, ani jej pełnej reintegracji społecznej.

W przypadkach, w których nie przeprowadzono konsultacji, opinia taka może zostać przedstawiona bezzwłocznie po przekazaniu wyroku i zaświadczenia. Właściwy organ państwa wydającego rozważa tę opinię i podejmuje decyzję o ewentualnym wycofaniu zaświadczenia.

(26) Zgodnie z art. 6 ust. 3 decyzji ramowej we wszystkich przypadkach, gdy osoba skazana nadal przebywa w państwie wydającym, umożliwia się jej wyrażenie swojego stanowiska ustnie lub pisemnie. [...] Przy podejmowaniu decyzji o przekazaniu wyroku wraz z zaświadczeniem **[Or. 8]** uwzględnia się stanowisko osoby skazanej. Jeżeli dana osoba korzysta z możliwości przewidzianej w niniejszym ustępie, jej stanowisko przekazywane jest państwu wykonującemu, w szczególności w związku z art. 4 ust. 4.[...].

(27) Zgodnie z art. 8 ust. 1 decyzji ramowej właściwy organ państwa wykonującego uznaje wyrok, który został przekazany zgodnie z art. 4, jak również z procedurą przewidzianą w art. 5, oraz niezwłocznie podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu wykonania kary, chyba że właściwy organ postanowi powołać się na jedną z podstaw odmowy uznania i wykonania przewidzianych w art. 9.

(28) Zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) decyzji ramowej właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania wyroku i wykonania kary, jeżeli nie są spełnione kryteria określone w art. 4 ust. 1.

(29) Zgodnie z art. 9 ust. 3 decyzji ramowej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c), i), k) oraz l), zanim właściwy organ państwa wykonującego podejmie decyzję o odmowie uznania wyroku i wykonania kary, przeprowadza on z wykorzystaniem wszelkich odpowiednich środków konsultacje z właściwym organem państwa wydającego, a w stosownych przypadkach zwraca się też z prośbą o niezwłoczne przekazanie wszystkich niezbędnych dodatkowych informacji.

(30) Zgodnie ze standardowym formularzem zaświadczenia, określonym w załączniku I do decyzji ramowej, w jego części d) pkt 4 należy umieścić inne istotne informacje o powiązaniach rodzinnych, społecznych i zawodowych osoby skazanej z państwem wykonującym, jeśli są dostępne i ich przekazanie jest celowe.

(31) Z przytoczonych przepisów decyzji ramowej wynika, że jej celem jest ułatwienie resocjalizacji osoby skazanej. Sąd najwyższy sądzi zatem, że kryteria określone w art. 4 ust. 1 lit. a) decyzji ramowej będą spełnione tylko wtedy, gdy skazany ma państwie członkowskim, którego jest obywatelem, takie więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne, gospodarcze lub zawodowe, na podstawie których można zasadnie zakładać, że wykonanie kary w tym państwie członkowskim zwiększy szansę na jego resocjalizację. Z tego względu zatem słowackie uregulowanie krajowe umożliwiające uznanie i wykonanie orzeczenia, którym na jej obywatela nałożono karę pozbawienia wolności, również wtedy,

gdy obywatel ten jest na terytorium Słowacji jedynie formalnie zameldowany na pobyt stały lub czasowy, nie posiadając aktualnych więzów rodzinnych, społecznych, zawodowych lub innego rodzaju, które by mogły ułatwić jego resocjalizację - i nie chodzi przy tym o sytuację, w której skazany ma być po wykonaniu kary deportowany na jej terytorium [art. 4 ust. 1 lit. b) decyzji ramowej] – nie gwarantuje [Or. 9] pełnej skuteczności decyzji ramowej w tym znaczeniu, że uznanie i wykonanie w takich wypadkach przyczyni się (może się przyczynić) do lepszej resocjalizacji skazanego.

(32) Tymczasem należy zauważyć, że nawet jeśli od dnia 1 stycznia 2020 r. dojdzie do zmiany słowackiego uregulowania krajowego i orzeczenie, którym została wymierzona sankcja karna pozbawienia wolności, zgodnie z nowym brzmieniem § 4 ust. 1 lit. a) ustawy nr 549/2011 będzie można w Republice Słowackiej uznać wtedy, gdy skazany jest jej obywatelem i ma na jej terytorium miejsce zwykłego pobytu, który nie będzie już określany jako stały lub tymczasowy pobyt, zgodnie z § 32 tej ustawy (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2020 r.), postępowanie wszczęte przed dniem 1 stycznia 2020 r. będzie prowadzone do końca zgodnie z tą ustawą w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2019 r., czyli na podstawie przepisów przytoczonych w pkt 8 i 10 uzasadnienia niniejszego orzeczenia.

(33) Z uwagi na powyższe, jak też na obowiązek zapewnienia pełnej skuteczności przepisów prawa Unii, spoczywający na sądzie krajowym, który w ramach swoich kompetencji stosuje te normy, i który w razie konieczności z własnej inicjatywy nie powinien stosować sprzecznych z nimi przepisów prawa krajowego, bez potrzeby zwracania się o ich uprzednie usunięcie w drodze ustawodawczej lub w ramach innej procedury konstytucyjnej (zob. w szczególności wyroki Trybunału: z dnia 9 marca 1978 r., Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, pkt 21, 24; z dnia 19 listopada 2009 r., Filipiak, C-314/08, EU:C:2009:719, pkt 81; z dnia 22 czerwca 2010 r., Melki i Abdeli, C-188/10 i C-189/10, EU:C:2010:363, pkt 43; Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, pkt 45), sąd najwyższy doszedł do wniosku, że dla wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie konieczna jest wykładnia prawa Unii. Z tego powodu postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym z następującymi pytaniami:

Czy art. 4 ust. 1 lit. a) decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że określone w nim kryteria będą spełnione tylko wtedy, gdy osoba skazana ma w państwie członkowskim, którego jest obywatelem, takie więzi rodzinne, społeczne, zawodowe lub innego rodzaju, na podstawie których można zasadnie zakładać, że wykonanie kary w tym państwie może ułatwić jej resocjalizację, a więc, że sprzeciwia się takiej regulacji krajowej jak § 4 ust. 1 lit. a) ustawy nr 549/2011 (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2019 r.), która umożliwia w takich wypadkach uznanie i wykonanie wyroku jedynie na podstawie formalnie zarejestrowanego zwykłego pobytu w państwie wykonującym, bez względu na to, czy osoba skazana ma w tym

państwie konkretne więzi umożliwiające zwiększenie szans na jej resocjalizację? [Or. 10.]

W wypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na poprzednie pytanie: czy art. 4 ust. 2 decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że również w sytuacji uregulowanej w art. 4 ust. 1 lit. a) decyzji ramowej właściwy organ państwa wydającego powinien ustalić jeszcze przed przekazaniem wyroku i zaświadczenia, że wykonanie kary przez państwo wykonujące będzie służyć celowi ułatwienia resocjalizacji osoby skazanej, a jednocześnie uzyskane w tym względzie informacje powinien umieścić w części d) pkt 4 zaświadczenia, w szczególności gdy osoba skazana w stanowisku, o którym mowa w art. 6 ust. 3 decyzji ramowej twierdzi, że ma konkretne więzi rodzinne, społeczne lub zawodowe w państwie wydającym?

W wypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze: czy art. 9 ust. 1 lit. b) decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że powód odmowy uznania i wykonania wyroku występuje również wtedy, gdy w sytuacji określonej w art. 4 ust. 1 lit. a) decyzji ramowej, pomimo przeprowadzenia konsultacji na podstawie ust. 3 tego przepisu i ewentualnego udzielenia dalszych koniecznych informacji, nie zostanie wykazane istnienie takich rodzinnych, społecznych, zawodowych lub innego rodzaju więzi, na podstawie których można by zasadnie zakładać, że wykonanie kary w państwie wykonującym może ułatwić resocjalizację skazanego?

[...] [pouczenie o środku zaskarżenia]

W Bratysławie, dnia 22 października 2019 r.

[...] František Mozner

Prezes izby